

Aanwezig: Dhr. C.F. Geerdes (CDA)
Dhr. J. Wessels (CDA)
Dhr. F. Huizinga (GB)
Dhr. J.C.J. Streefkerk (GB)
Mw. L.A. Jansen (GL)
Mw. M. de Groot (GL)
Mw. S.R.E. Engelsma (GL)
Mw. H.J. Weeda (m.u.v. agendapunt 7) (PVDA)
Dhr. T.T.M.G. Erkens (PvdA)
Mw. F. Cuppen (D66)
Mw. D.A. Bondt (D66)
dhr. T. de Boer (VVD)
dhr. R.J. den Burger (VVD)
Mw. A. Nijeboer (PRD)
Dhr. J.H. Koelewijn (PRD)
Dhr. R.C.H. van Oosterwijk (agendapunt 7) (PvdA)

Voorzitter: mw. M.J. Kreuzen
Commissiegriffier: mw. M. Smits-Jansen

Portefeuillehouders: Wethouder Maouche, wethouder Verstand, wethouder Mulder, burgemeester Schaap.
Inspreker(s): geen

Hetgeen dat uitgesproken is in de commissie Inwoners is na te luisteren op www.renkum.nl onder raadsuitzendingen.

1.	Opening, vaststelling volgorde agenda en mededelingen. Rondvraag De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur. Er zijn 5 aanmeldingen voor de rondvraag, dhr. Wessels, dhr. Erkens, dhr. Huizinga, mw. de Groot en mw. Jansen. Mw. Nijeboer wil graag het woord voeren over de ingekomen stukken Er zijn verder geen mededelingen. De agenda wordt vastgesteld.
2.	Burgerspreekrecht. Er zijn geen aanmeldingen. Advies: Aktie:
3.	Actieve informatieplicht collegeleden. Wethouder Mulder: <ul style="list-style-type: none"> - Verkoop klooster Renkum: Het klooster zou verkocht worden tegen boekwaarde. Er zijn geen passende inschrijvingen ontvangen en het klooster is dus niet verkocht. We gaan nu verder kijken in een breder perspectief. - Renovatie Brandweerkazerne Oosterbeek: De renovatie kosten zijn € 20.000,- hoger dan begroot. Dit komt doordat een muur slechter bleek te zijn dan verwacht en aangepast moest worden. Wethouder Maouch <ul style="list-style-type: none"> - Airport Lelystad: Er is vandaag een brief van de minister doorgestuurd aan de raad over de

luchthaven. GS is tegen de luchthaven totdat er garanties zijn gegeven over de laagvliegroutes. De minister neemt in 2019 een startbesluit. Naast de te onderzoeken mogelijkheden voor luchtruimherziening moeten er tevens worden aangegeven welke verbeterstappen voor 2023 worden doorgevoerd. O.a. de toevoer routes worden meegenomen. Vanmiddag is tijdens de Statenvergadering een motie aangenomen waarin PS unaniem tegen de laagvliegroutes heeft gestemd.

Dhr. Wessels: Wat betekent dit voor de laagvliegroutes over het Beekdal? Gaat het allen om opstijgen of ook landen?

Mw. Bondt: Bent u nu gerustgesteld?

Wethouder Maouch: Voor ons betekent dit vooralsnog dat Lelystad gewoon opengaat en van 2019 tot 2023 wordt er ook laag gevlogen. Het gevaar is niet geweken. Er is niets gezegd over opstijgen en landen. Ons standpunt is ongewijzigd gebleven. We zullen samen met de gemeentes in de regio aan de minister blijven aangeven dat we geen laagvliegers willen. We leunen niet achterover, we blijven communiceren.

Dhr. Wessels: Wat zijn nu nog de beslismomenten? Wanneer zijn er nog bezwaarmogelijkheden voor de gemeente Renkum? Kunnen we hier een overzicht van krijgen?

Wethouder Maouch: Ik weet niet of die er nog zijn. De minister heeft aangegeven dat het besluit genomen is. Het college zegt toe dat intern wordt nagegaan of er nog formele momenten zijn.

Wethouder Verstand:

- Afschrift brief van GS over de rijlijn: Het onderzoek naar de verbinding tussen Arnhem CS en Wageningen Universiteit is afgerond. De rijlijn heeft enorme potentie qua aantal reizigers. Het wordt een snelbus (minder haltes). Het heeft gevolgen voor oosterbeek en Renkum. De negatieve effecten moeten worden opgelost, dat kan op verschillende manieren en moet de provincie oppakken. We zitten er boven op.
- Mobiliteit: Er komt een "samenwerkingsagenda fiets". Het gaat over aantrekkelijker maken van het fietsverkeer. Er is al een snelfietsroute, er is een opgave voor de toegangsroutes op de snelroute en dan komt er nog een doorfietsroute. Er wordt nog gekeken naar een doorfietsroute Renkum-Ede en een verbinding over de Rijn.
- Heijdestein: Er is toestemming ontvangen om het verzorgingshuis te onttrekken en te transformeren. Er komen 75 wooneenheden, een fysiotherapeut en het Veteranen inloophuis. Er komt een leuke mix van doelgroepen. In Wageningen is een tekort aan studentenhuisvesting we zijn gevraagd daarin mee te denken. Dat kan ook in Heijdestein.
- We moeten startende ondernemers ondersteunen. Er is nu een startersklas voor beginnende ondernemers. Er zijn 18 deelnemers en een aantal is al gestart met een onderneming. Gaat de goede kant op.
- Broodfonds: Dit is een fonds van een groep van ondernemers die elkaar ondersteunen. Hiervoor is binnenkort een bijeenkomst georganiseerd.

Weeda: Kan de buurtbus wellicht een oplossing bieden als er haltes wegvallen? Kan de buurtbusroute aangepast worden?

Wethouder Verstand: De wens is bekend. We hebben een hele succesvolle buurtbus, maar die zit vrij strak in een schema. Het is nog niet makkelijk om dit in te passen.

Dhr. den Burger: In de Structuurvisie Arnhem is sprake van een Heijenoordroute aan de westkant. We kunnen ook weer naar die problematiek kijken. Kunnen de studenten uit Wageningen gehuisvest worden in het klooster?

Wethouder Verstand: De Heijenoordroute staat nadrukkelijk weer op de agenda. We nemen de suggestie mee.

	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
<p>4.</p>	<p>Rondvraag.</p> <p>Mw. Jansen heeft vragen over het stemmen door mensen met een beperking. We hebben er al mee geëxperimenteerd, maar dat is afgekeurd? Kunnen we in deze gemeente ook een stemmal te gebruiken? Zijn de stemlocaties ingericht op mensen met een beperking? Is er een leesloop beschikbaar? Zijn medewerkers geïnstrueerd?</p> <p>Burgemeester Schaap: Alle stemlocaties zijn gekeurd op toegankelijkheid. De Doelum was toen nog niet toegankelijk, nu wel. Bij elke locatie ligt een loop. Er is heel veel aandacht voor. We kijken naar alle mogelijkheden die er zijn. Er was het afgelopen jaar geen probleem. Er is goede begeleiding.</p> <p>Wethouder Mulder: We hebben er nog geen standpunt over bepaald. We kijken nu naar het hele ozb-stelsel.</p> <p>De vraag van dhr. Wessels is beantwoord bij agendapunt 2.</p> <p>Mw. De Groot: In de begrotingsraad is er € 30.000,- beschikking gesteld voor het pop-up-plein. Waar gaat het voor gebruikt worden? Is het een eenmalig gebruik, of kan het hergebruikt worden? Kunnen er nog meer aanvragen worden verwacht?</p> <p>Wethouder Verstand: Er is een groep bewoners mee aan de gang. Het budget is toereikend. Fysieke inrichting neemt het meeste budget. Op dit moment zijn geen andere ontwikkelingen bekend. Het pop-upplein komt op een tijdelijke plek. Het definitieve plein komt op de plek van de poort van Doorwerth.</p> <p>Tom Erkens heeft een vraag over zonnepanelen in relatie tot de OZB. Zonnepanelen verhogen de waarde van het huis en dat betekent vaak een hogere OZB. De PvdA vindt dit een verkeerd signaal richting de inwoners. Hoe kijkt het college hiernaar?</p> <p>Dhr. Huizinga: De beleidsregels reclame, komen die nog in de raad terug?</p> <p>Verstand: Nee, dat komt niet terug in de raad. De verordening (APV) geeft het college de bevoegdheid de regels vast te stellen.</p> <p>Dhr. Huizinga: We misten de communicatie hierover. In de krant staat dat de regels er zijn, maar de raad wordt niet betrokken.</p> <p>Burgemeester Schaap: Het wordt wel meegenomen in het persgesprek en wel benadrukt aan de pers. We kunnen de pers echter niets opleggen. Communicatie heeft er ook aandacht voor.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
<p>5.</p>	<p>Visie op dienstverlening.</p> <p>Mw. Anita Nibbelink (beleidsambtenaar) schuift aan in de vergadering.</p> <p>Burgemeester Schaap: Een visie op dienstverlening is erg belangrijk. Er is een visie en een uitvoeringsplan</p>

opgesteld. Er zijn 3 uitgangspunten:

- we werken vanuit het inwonersperspectief, aansluiting bij wensen van inwoners en ondernemers
- aandacht voor bejegening van inwoners en ondernemers
- optimaliseren digitale dienstverlening, inwoners en ondernemers moeten op elk gewenst moment van onze dienstverlening gebruik kunnen maken.

De visie moet concreet worden in doen en laten. We zijn heel benieuwd naar uw reactie.

Woordvoerders zijn: dhr. Erkens, mw. Bondt, dhr. Huizinga, dhr. Koelewijn, mw. De Groot, dhr. De Boer en dhr. Wessels.

Naar aanleiding van de gestelde vragen in de eerste termijn licht burgemeester Schaap, bijgestaan door mw. Nibbelink, het volgende toe:

Gastvrijheid is een belangrijk onderwerp. Er worden workshops gastvrijheid aangeboden in de organisatie. Dat gaat dwars door de organisatie. We krijgen er leuke reacties op.

Waarom moet het MT dit omarmen? Goed voorbeeld doet volgen. Het moet natuurlijk dwars door de organisatie. Het moet in alle genen zitten. Iedere medewerker is een ambassadeur van onze dienstverlening.

De kwaliteit van de dienstverlening wordt bepaald door de inwoners. We hebben het voorgelegd in het inwonerspanel. De uitkomsten zijn verwerkt in de visie. We hebben een tiental inwoners bereid gevonden om structureel met ons mee te denken over hoe we de dienstverlening kunnen verbeteren. Deze mensen worden voor een gesprek uit te nodigen. We zullen de uitkomsten ook weer delen. Volgende week wordt ook de jeugdraad geraadpleegd. In december gaan we ook nog naar de adviesraad sociaal domein. Dan wordt ook nog extra gevraagd naar de dienstverlening aan mensen met een beperking.

In het plan staat dat we jaarlijks gaan rapporteren. Dat zal in de reguliere stukken gaan, maar eventueel kan bij een bijzondere mijnpaal een raadsbrief worden ingezet. Compliance zijn we goed in, maar in bejegening kunnen we nog een verbetering bewerkstelligen. Compliance is geen ondergeschikte. Paspooten worden thuis bezorgd in bijzondere gevallen, zoals ziekte. Het is erg duur, dus we bieden het nog niet als standaard dienst aan.

Maatschappelijke organisaties hebben vaak met ons te maken, soms als aanvrager van een dienst, dan schakelen we ze gelijk met inwoners, soms als subsidierelatie o.i.d., dat is niet apart benoemd.

We bespreken de dienstverlening ook met onze partners. Bijvoorbeeld met de Odra. Ook onze partners moeten op dezelfde lijn zitten.

We zijn erg actief op facebook en LinkedIn. We kijken wel ook naar de doelgroep.

De toegankelijkheid van de website wordt deze maand nog aangepakt. Er zit geen einddatum aan de visie, het uitvoeringsplan geldt voor deze raadsperiode. maar we rapporteren jaarlijks over de stand van zaken. We nemen de tip mee om te kijken naar bezwaarschriften, dat is gratis feedback. Het budget is structureel opgenomen in de meerjarenbegroting.

In de 2^e termijn geven de fracties hun voorlopig standpunt.

Groen Links: We zijn blij dat er een voorstel ligt, maar er is nog wel wat over op te merken. Een visie moet na een periode geëvalueerd worden. De maatschappelijke organisaties zien we graag opgenomen. Het is een aparte klantgroep. Daar is nog winst te behalen. Het is goed om te leren van bezwaarschriften. Dienstverlening gaat verder dan paspoortverstrekking. Inwoners willen ook dat met ze meegedacht kan worden. De organisatie moet ervan leren. Er is een rol voor een ombudsfunctie. De toegankelijkheid is belangrijk. De regels zijn complex en daar moet de gemeente bij helpen.

PvdA: De visie is kort en kernachtig. De visie spreekt ons aan. We kunnen dit volledig onderschrijven. We moeten ons bezighouden met de kaders en niet met de uitvoering.

De VVD en CDA sluiten zich aan bij de PvdA. De uitgangspunten zijn helder.

GB: Dit is een zeer goed stuk. De uitgangspunten zijn belangrijk, gedrag en uitvoering bepalen het succes. Het blijft mensenwerk. De overheid moet toegankelijk blijven. We zijn blij met het betrekken van de jeugdraad en het panel. Het aantal fte roept vraagtekens op.

Dienstverlening is een breed begrip. Het gaat om logisch nadenken en goed 'jatten' van wat bij andere gemeentes al functioneert. De openingstijden zijn wel idd een punt van aandacht. De tijden kunnen

-

	<p>veranderen.</p> <p>D66: We zijn het eens met de kanttekening in het raadsvoorstel. Zonder werkplan gaat het niet lukken. Kwaliteit is belangrijk, o.a. van informatievoorziening. We zien groot belang in het bevorderen van digitalisatie.</p> <p>Burgemeester Schaap: Dienstverlening is natuurlijk al gestart. Het is mooi om al resultaten te zien.</p> <p>PRD: Heeft u een voorbeeld?</p> <p>Burgemeester Schaap: Iedereen is zich er veel meer van bewust, dus dat is een pluspunt. We zijn dieper ingegaan op bijvoorbeeld de roep om ruimere openingstijden. We kijken meer naar de wensen van inwoners. De beweging is op gang gekomen. We hebben een koffieautomaat in de hal gezet.</p> <p>De meeste fracties vinden dit een sterstuk. Op verzoek van PRD en GL is het een bespreekstuk.</p> <p>Advies: Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 28 november.</p> <p>Aktie:</p>
6.	<p>Opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling voor Onderwijszaken (GRO).</p> <p>Woordvoerders zijn dhr. De Boer en mw. Weeda.</p> <p>Naar aanleiding van de gestelde vragen in de eerste termijn licht wethouder Mulder het volgende toe: De MGR maakt meer kosten dan begroot. De module loopt uit de pas, Daarom heeft het AB besloten het saldo over te dragen aan de module om dit op te vangen. Ik ga u daar nog nader over berichten. Er wordt bijvoorbeeld geen rekening gehouden met vervanging als gevolg van ziekte of zwangerschap. De frictiekosten zijn niet meegenomen. Daar gaat de mgr nog naar kijken. Het gaat voor Renkum maar om een heel beperkt bedrag. Wij hebben nl. leerlingzaken apart geregeld. Dat hebben anderen in de module ondergebracht.</p> <p>We hebben een eigen leerplichtambtenaar voor kinderen tot 16 jaar. We zagen hier een kans om er beter op te kunnen zitten. Kansen moet je echter wel grijpen en dat hebben we nog niet gedaan. We gaan de ambtenaar nu ook preventief inzetten het komende jaar. Het wordt dus niet in zijn geheel heroverwogen.</p> <p>Het voorstel is een sterstuk.</p> <p>Advies: Het voorstel wordt als sterstuk op de agenda van de raad geplaatst.</p> <p>Aktie:</p>
7.	<p>Evaluatie afvalinzameling 2017; brief van het college van B&W van Renkum van 24 september 2018, zaaknummer 82758.</p> <p>Dit stuk is op verzoek van de fractie PRD op de agenda geplaatst. Annemieke Nijeboer (PRD) licht de reden hiervan toe: In de begroting wordt aan alle partijen een reactie gevraagd op de voorgenomen bezuinigingsmaatregelen.</p> <p>Woordvoerders zijn mw. Nijeboer, mw. Engelsma, dhr. Van Oosterwijk, dhr. Den Burger, dhr. Geerdes, dhr. Cuppen en dhr. Streefkerk.</p> <p>Wethouder Maouche beantwoordt de gestelde vragen in de eerste termijn, bijgestaan door</p>

beleidsambtenaar Michel Rodink: Dank voor de complimenten. Onze inwoners kunnen goed afval scheiden. De opties die we hebben aangegeven komen voort uit de opdracht in de motie uit de vorige periode. Het gaat om opties die de service niet verminderen. Dat is best moeilijk. Als je gaat snijden in de kosten wordt minimaal in de service gesneden, maar de keuze is aan de raad.

Er zijn 18 verplichte afvalstromen. Grof restafval is een dure stroom, klein asbest is ook een dure. Dat kun je apart aanbieden en er bijvoorbeeld kosten voor rekenen. Je kunt dit ook niet meer aanbieden, maar dan verlaag je de service. Er is nu nog geen contact hierover gezocht met commerciële partijen.

Op het afvalbrenghstation is het druk op zaterdag. Dan is er minder begeleiding en wordt er relatief veel afval bij de 'restbak' gegooid. Daarover zijn we nog in gesprek, als dat verminderd verminderen de kosten.

We moeten inzet op verminderen van afval in z'n geheel. Dat doen we. Schone buurt coaches, website informatie, voorlichting. Gezien de uitdaging om tot max 30 kilo restafval pp te komen moeten we dit nog intensiveren'.

Het updaten van de app is meegenomen in de kosten.

De luiersfabriek is een goede optie. We doen het nog niet. De service om het naar de 5 punten te brengen is ook een service naar de inwoners, zodat ze minder volume in hun restafval hebben.

De papieren afvalkalender is afgeschaft. Op aanvraag is die te verkrijgen.

De commissie doet de suggestie de kalender af en toe in de Rijn & Veluwe te plaatsen of in de gemeentegids.

PMD-containers in de wijken geven risico op een vervuilde PMD-stroom. Dan loop je het risico dat dit toch bij het restafval komt, dat is geen goed idee. De stijging van de kosten komen voort uit vraag&aanbod. We zijn niet meer zo interessant geworden. We proberen het volume wel te vergroten door samenwerking in de regio.

De frequentie van het ophalen van restafval kun je verlagen. Het variabele deel van het tarief is niet kostendekkend. Het is een prikkel. Bij hogere kosten loop je risico op dumping van afval. De angst die we bij invoer van dit systeem hadden is onterecht gebleken, dus misschien zitten hier nog mogelijkheden in.

Door afval te scheiden draag je bij aan de milieudoelstellingen.

Bij PMD- zakken is een probleem dat het aantal bukbewegingen vanuit de Arbo gemaximeerd worden. Er zijn al veel haakjes. De Arbo prevaleert. Als het moet zoeken we naar een andere oplossing.

De haakjes worden opgehangen waar mensen er om vragen. De zakken gaan tot het verleden behoren omdat de Arbo daar achteraan zit.

In 2020 komt een nieuw beleidsstuk, dan komen er ook voorstellen om de doelstelling van max 30 kg pp te gaan halen.

Er zijn afspraken met de ACV. Je kunt de kosten alleen verlagen door het serviceniveau te verlagen. De ACV is niet het einde van de keten.

In 2^e termijn geven de fracties hun voorlopig standpunt:

PvdA: Optie 1 doet tekort aan hoogbouw. Optie 2, we zijn klikomoe. Optie 3 prima. Optie 4 en 5 zetten geen zoden aan de dijk.

D66: D66 is tevreden over het prachtige resultaat. De inwoners zijn bereid praktisch te handelen waar dat kan. Het is de vraag hoe afvalinzameling bijdraagt in het grotere geheel. Er moet naar andere oplossingen worden gekeken. Levert recyclen wel voldoende op? Hoge tarieven kunnen leiden tot vervuiling, wat onwenselijk is. Kan een deel van het geld dat we besteden aan afvalverwerking aan andere innovatieve maatregelen worden besteed?

CDA: We sluiten aan bij D66. We doen het goed. We zijn wel kritisch op de kosten. Optie 1 zouden we kunnen uitzoeken. We krijgen graag een oordeel over de verschillende opties en de milieuwinst die het oplevert. Zet geld in op voorlichting om nog meer succes te behalen.

VVD: Een kliko voor PMD is niet echt een optie, daar zouden we meer zicht op moeten krijgen. De openingstijden van Veentjesbrug zouden we nog eens kunnen heroverwegen. Bij gft was er altijd een opbrengst kant. Is die er nog? We krijgen daar graag meer zicht op.

GB: We zijn blij met het resultaat van afvalscheiding. Het heeft ook te maken met de hoge servicegraad in deze gemeente. De keerzijde zijn de hoge kosten. We maken ons er wel zorgen over dat we een steeds

	<p>kleinere speler worden en dus minder interessant. Dit verdient wellicht nog een debat.</p> <p>GL: Dit is een groot onderwerp voor GL. We moeten naar 30 kg pp. Het beleid mag zo blijven staan. We vinden de opties bespreekbaar en zien het meest in optie 3. We pleiten voor een eventuele optie 6: verminderen van het vaste deel en vergroten van het variabele deel. Uit de evaluatie blijkt immers dat dumpen en zwerfafval wel mee valt. Het zou de gok waard zijn.</p> <p>PRD: Ik pleit voor de afvalkalender in combinatie met gerichte voorlichting.</p> <p>Wethouder Maouche: We nemen alle suggesties mee. Er komt nog een nadere onderbouwing bij de opties. We hebben invulling gegeven aan de motie van de vorige raadsperiode. We geven aan dat het erg lastig is om zonder serviceverlaging de kosten te verlagen. We hebben die optie nog niet gevonden. Er is een wereld van nuances mogelijk. We wilden graag horen wat de raad hiervan vindt. We gaan er weer mee aan de slag.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
<p>8.</p>	<p>Verslaglegging van de vergadering van de raadscommissie van 10 oktober 2018.</p> <p>Het verslag wordt vastgesteld.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
<p>9.</p>	<p>Ingekomen stukken.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Toelichting rechtszaak HHT middelen; brief van het college van B&W van Renkum van 3 september 2018. b. Strategienota IBOR; brief van het college van B&W van Renkum van 25 september 2018, zaaknummer 80349. c. Airborneregio; brief van het college van B&W van Renkum van 9 oktober 2018. d. Liquidatiemonitor 2018-1 Permar WS. e. Reactie bestuur De Connectie op zienswijzen Arnhem, Renkum en Rheden m.b.t. meerjarenprogrammabegroting 2019-2022 Bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie. f. Stand van zaken spoor Wolfheze; brief van het college van B&W van Renkum van 9 oktober 2018, zaaknummer 83683. <p>Mw. Nijeboer heeft vragen over a. en f, maar er is geen wethouder aanwezig die de vraag kan beantwoorden. De vraag wordt schriftelijk gesteld.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
<p>10.</p>	<p>Sluiting.</p> <p>Om 22.31 uur sluit de voorzitter de vergadering.</p>